

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Daniela Spratka, Ph. D. a JUDr. Bc. Jany Zonkové, ve věci

žalobce: **IN PARK fitness s.r.o., IČ 02346036**
sídlem 1. máje 3236/103
zastoupený advokátem Mgr. Michalem Machkem
sídlem Dlouhá 6, 702 00 Ostrava – Moravská Ostrava

proti
žalovanému: **Česká správa sociálního zabezpečení – pracoviště Ostrava**
sídlem Zelená 3158/34a, 702 00 Ostrava 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. 48000/018963/23/020/M7 ze dne 8. 8. 2023

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Žalobní námitky a stanovisko žalovaného

1. Žalobou došlou soudu dne 9. 10. 2023 domáhal se žalobce, aby soud zrušil rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení - pracoviště Ostrava č.j. 48000/018963/23/020/M7 ze dne 8. 8. 2023 i rozhodnutí Okresní správy sociálního zabezpečení Ostrava č. 153/275/23/891 ze dne 21. 6. 2023 a věc byla vrácena k dalšímu řízení.
2. Žalobu odůvodnil tím, že žalobce považuje rozhodnutí správního orgánu rozhodujícího v prvním stupni a taktéž odvolacího správního orgánu za nezákonné, kdy považuje kontrolní zjištění správního orgánu za nesprávná a nesouhlasí s posouzením skutečnosti týkající se splnění podmínek zákona o prominutí pojistného, konkrétně týkající se (ne)splnění podmínky dané ust. § 2 odst. 1 písm. b) zákona o prominutí pojistného, jež zní: „Nárok na

prominutí pojistného za kalendářní měsíc má zaměstnavatel, jestliže počet jeho zaměstnanců v pracovním poměru, kteří jsou účastní nemocenského pojištění, činí v posledním dni kalendářního měsíce aspoň 90 % počtu těchto zaměstnanců v posledním dni března 2020.“, provedené příslušným správním orgánem, OSSZ Ostrava, a potvrzené žalovanou, toto považuje za nesprávné. Snížení počtu zaměstnanců o jediného zaměstnance ukončením jeho pracovního poměru ke dni 31. 5. 2020, tj. pokles úrovně zaměstnanosti posuzovaný v měsících červen až srpen r. 2020 oproti poslednímu dni měsíce března r. 2020, byl zapříčiněn jednáním samotného zaměstnance, pana M. K., když se tento zaměstnanec rozhodl ukončit svůj pracovní poměr u zaměstnavatele (žalobce) a, nutno uvést, bez jakékoliv časové prodlevy zahájit pracovní poměr u zaměstnavatele jiného – Zoologická zahrada a botanický park Ostrava, příspěvková organizace. Pokles zaměstnanosti u žalobce tedy nebyl způsoben jednáním žalobce a nastal bez jakéhokoliv aktivního přičinění žalobce. Žalobce neměl reálnou možnost (či důvod) bránit rozhodnutí zaměstnance pracovní poměr u něj ukončit. Je zcela nemyslitelné, aby žalobce, s motivací naplnění podmínek pro prominutí pojistného, jakkoliv přesvědčoval či motivoval končícího zaměstnance v pracovním poměru u něj setrvat pouze pro účely naplnění podmínek pro prominutí pojistného.

3. Žalobce tvrdil, že za účelem právního posouzení stavu, který u žalobce v mezidobě, tj. mezi měsícem březnem a červnem, potažmo červencem a srpnem r. 2020, nastal, je nezbytné se primárně zabývat smyslem a účelem přijatého zákona o prominutí pojistného a též důvodech jeho vzniku a v souladu s tímto jej vykládat a aplikovat. Jednoznačným důvodem přijetí zákona o prominutí pojistného je s odkazem na důvodovou zprávu k zákonu o prominutí pojistného existence těchto skutečností: vznik a rozšíření onemocnění COVID-19 způsobeného novým koronavirem SARS-CoV-2 a na toto reagující a realizovaná řada omezujících opatření, která měli, mají a nadále budou mít negativní dopad na velký počet podnikatelských subjektů, když těmito zejména došlo k omezení nebo zastavení provozu a obchodní činnosti velkého počtu těchto subjektů. Konkrétně u kontrolovaného účastníka řízení – tj. žalobce došlo k úplnému zákazu provozování jeho podnikatelské činnosti – provoz fitness centra (poskytování tělovýchovných a sportovních služeb v oblasti fitness) a následně k omezení této podnikatelské činnosti nutným přijetím řady omezujících opatření. Jednoznačným účelem přijaté právní úpravy – zákona o prominutí pojistného je podpora určitého chování ze strany zaměstnavatelů, a to zachování stávající úrovně zaměstnanosti zaměstnanců v pracovním poměru, motivace zaměstnavatelů nepřístupovat v této tíživé situaci k propouštění svých zaměstnanců. Citoval z důvodové zprávy k zákonu a prominutí pojistného. Uzavřel, že odůvodnění přijatého zákona o prominutí pojistného cílí na aktivní jednání zaměstnavatelů, jež směřuje ke snížení zaměstnanosti. Takové aktivní jednání zaměstnavatele však předmětný, zde řešený, případ žalobce naprosto postrádá, když žalobce ukončení pracovního poměru zaměstnance, pana M. K., neinicioval a aktivně se o něj nezapříčinil. Míra zaměstnanosti obecně nebyla v tomto konkrétním, zde řešeném, případě nikterak dotčena, když zaměstnanec žalobce, jenž ukončil svůj pracovní poměr u žalobce ke dni 31. 5. 2020, bez časové prodlevy započal pracovní poměr u nového zaměstnavatele. Stát tedy nebyl jednáním zaměstnance končícího svůj pracovní poměr u žalobce (a ani jednáním žalobce) nikterak krácen, když zaměstnanec plynule „přešel“ pod jiného zaměstnavatele a nepobíral z důvodu ukončení pracovního poměru u žalobce dávky státní sociální podpory, podporu v nezaměstnanosti či jiné sociální dávky. Jednoznačným smyslem přijaté právní úpravy – zákona o prominutí pojistného je poskytnutí podpory, finanční pomoci co nejširšímu spektru restrikcemi zasažených podnikatelských subjektů, která zajistí, že v

daném období nedojde celorepublikově ke snížení zaměstnanosti a zároveň ke snížení objemu mezd vyplácených zaměstnancům. S ohledem na uvedené jde zcela proti smyslu zákona o prominutí pojistného nyní tuto podporu zaměstnavatelům „odebírat“ pro bagatelní formální nenaplnění podmínek vzniku nároku na prominutí pojistného.

4. Nadto žalobce považuje za zcela nepřiléhavé a nevhodné jakési „doporučení“ žalované o správném postupu žalobce, a to přijetí nového zaměstnance nahrazujícího stávajícího zaměstnance za srovnatelných mzdových podmínek, čímž by tak došlo k narovnání počtu zaměstnanců i jejich vyměřovacích základů, jak uvádí v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Takový postup žalobce by jistě v době zákazu či podstatného omezení provozu jeho podnikatelské činnosti nemohl být považován za ekonomický, odpovídající principu péče řádného hospodáře a vůbec udržitelný. Pokud se jedná o procentuálně vyjádřený poměr poklesu zaměstnanosti u žalobce, pak tento se dostal pod zákonem požadovanou hranici 90 % zcela marginálně, když se jednalo o pokles na 88,88 %, způsobený ukončením pracovního poměru jediného zaměstnance.
5. Žalovaný s žalobou nesouhlasil, což vyjádřil podáním 14. 11. 2023, navrhuje zamítnutí žaloby jako nedůvodné. Popsal v podrobnostech řízení, které probíhalo před správními orgány, včetně rozhodnutí, která byla přijata. Uvedl, že při svém rozhodování vycházel rovněž z důvodové zprávy k zákonu č. 300/2020 Sb., z níž vyplývá, že zákonodárce stanovil podmínky nároku na prominutí pojistného tak, aby zaměstnavatelům bylo umožněno zachovat zaměstnanost svých zaměstnanců. Základní podmínkou pro získání výhody prominutí pojistného za červen až srpen 2020 zaměstnavatelům je skutečnost, že zaměstnavatel výrazně nesnížil v tomto ekonomicky nepříznivém období zaměstnanost a zároveň snížil objem mezd poskytovaných svým zaměstnancům, čímž došlo k podpoře zachování zaměstnanosti na začátku období po uvolnění restriktivních opatření proti šíření nákazy novým koronavirem v roce 2020. Právní úprava zákona č. 300/2020 Sb. je postavena na podpoře zachování zaměstnání osob s trvalými příjmy ze zaměstnání, kdy za takové osoby se považují zaměstnanci v pracovním poměru, který zakládá účast na nemocenském pojištění. Program podpory zaměstnavatelů měl za primární cíl udržet co nejvyšší zaměstnanost, která měla být nápomocna k obnovení ekonomického růstu a bylo tak navrženo udržení zaměstnanosti alespoň na úrovni 90 % stavu před pandemií v roce 2020. Jednou z podmínek pro prominutí pojistného byla skutečnost, že počet jeho zaměstnanců v pracovním poměru, kteří jsou účastní nemocenského pojištění, činí v posledním k dni kalendářního měsíce alespoň 90 % počtu těchto zaměstnanců v posledním dni března 2020. Jako podmínky pro prominutí a prominutí pojistného jsou uváděna srovnání 90 % počtu zaměstnanců v pracovním poměru ke dni 31. 3. 2020 a 30. 6. 2020, 21. 7. 2020 a 31. 8. 2020, což platí i pro oblast odměňování zaměstnanců v pracovním poměru (srovnání 90 % úhrnu vyměřovacích základů zaměstnanců v pracovním poměru za březen 2020 a měsíců červen až srpen 2020). Nelze tak výhody prominutí pojistného poskytnout zaměstnavateli, u kterého počet zaměstnanců k poslednímu dni posuzovaných měsíců činil 88,8 % počtu zaměstnanců k poslednímu dni měsíce března 2020, byť v případě žalobce šlo pouze o jednoho zaměstnance. Zákon podmínku dle ustanovení § 2 odst. 1 písm. c) stanovil jednoznačně bez jakéhokoli možnosti odklonu od ní. Žalovaný uzavřel, že okresní správa sociálního zabezpečení splnění všech podmínek pro snížení vyměřovacího základu zaměstnavatele a prominutí pojistného dle zákona č. 300/2020 Sb. posuzují shodně u všech zaměstnavatelů v rámci ověřování nároku na tuto výhodu v období pandemie onemocnění COVID-19 za měsíc červen až srpen 2020. Bylo tak posuzováno i ze strany OSSZ Ostrava v případě žalobce

posouzením přesně stanovených podmínek pro prominutí pojistného hrazeného zaměstnavatelem za měsíc červen až srpen 2020 podle zákona č. 300/2020 Sb.

6. Žalobce na žalobě setrval, v replice ze dne 5. 12. 2023 shrnul své stanovisko i právní hodnocení věci. Na toto podání žalobce soud pro stručnost na tomto místě již pouze odkazuje, kdy je součástí spisu a účastníci jej rovněž mají k dispozici.

Zjištění soudu ze správního spisu

7. Z protokolu Okresní správy sociálního zabezpečení Ostrava č. 275/23/891, č.j. 48008/044622/23/010/ze dne 27. 2. 2023, včetně doručanky a podkladů k tomuto protokolu soud zjistil že u žalovaného byla Okresní správou sociálního zabezpečení Ostrava provedena kontrola za období od 1. 1. 2020 do 31. 12. 2020, pod bodem 2 bylo rovněž hodnocen nárok na prominutí pojistného. Bylo shrnuto, že zaměstnavateli nevznikl nárok na snížení pojistného za měsíc červen až srpen 2020, neboť nesplnil podmínku nároku na prominutí pojistného danou ustanovením § 2 odst. 1 písm. b) zákona o prominutí pojistného, neboť počet zaměstnanců v pracovním poměru účastných nemocenského pojištění nečinil v posledním dni kalendářního měsíce června, července a srpna 2020 alespoň 90 % počtu těchto zaměstnanců v posledním dni měsíce března 2020. Úhrn počtu zaměstnanců za březen 2020 činil 9, počet zaměstnanců za měsíc červen 2020 činil 8, tj. 88,88 %, za měsíc červenec činil 8, tj. 88,88 %, za měsíc srpen 2020 činil 8, tj. 88,88 %. S ohledem na tento závěr byl vyčíslen nedoplatek žalobce na pojistném celkem ve výši 122 557 Kč, z toho za červen 2020 částka 48 276 Kč, za červenec 2020 částka 36 371 Kč a za srpen 2020 částka 37 950 Kč. Uvedený protokol o kontrole byl žalovanému doručen do jeho datové schránky dne 2. 3. 2023. Přípisem ze dne 20. 3. 2023 Okresní správa sociálního zabezpečení Ostrava vyrozuměla žalobce o možnosti vyjádřit se k podkladům k rozhodnutí, kdy byl u žalobce kontrolou zjištěn nedoplatek na pojistném, a to ve lhůtě do 5 dnů od doručení tohoto vyrozumění. Toto bylo žalobci doručeno dne 20. 3. 2023.
8. Platebním výměrem Okresní správy sociálního zabezpečení č. 62/275/23/891, č.j. 48008/173068/23/010/BB ze dne 27. 3. 2023 bylo rozhodnuto podle § 104c zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, a to na základě výsledků kontroly a plnění povinností v sociálním zabezpečení u žalobce jako zaměstnavatele za období od 1. 1. 2020 do 31. 12. 2022, tak, že je žalobce povinen uhradit podle ustanovení § 4 až § 9 zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, dlužné pojistné ve výši 122 597 Kč a penále z tohoto dlužného pojistného ve výši 48 467 Kč vypočtené k datu vydání tohoto platebního výměru podle ustanovení § 20 téhož zákona, celkem tedy částku ve výši 171 064 Kč, a to do 15 dnů od doručení tohoto platebního výměru. Tento platební výměr byl napaden odvoláním žalobce a následně byl zrušen rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení č. j. 48000/010158/23/020/M7, sp. zn. 108/2023 ze dne 18. 5. 2023, z procesních důvodů, neboť řízení ve věci kontroly před OSSZ Ostrava vykazovalo procesní vadu. Rozhodnutí nabylo právní moci dne 25. 5. 2024.
9. Přípisem ze dne 7. 6. 2023 Okresní správa sociálního zabezpečení Ostrava vyrozuměla žalobce o možnosti vyjádřit se k podkladům k rozhodnutí, kdy byl u žalobce kontrolou zjištěn nedoplatek na pojistném, a to ve lhůtě do 5 dnů od doručení tohoto vyrozumění. Toto bylo žalobci doručeno dne 13. 6. 2023. Žalobce na výzvu reagoval podáním ze dne 18. 6. 2023, nesouhlasil s posouzením skutečností týkající se splnění podmínek zákona o prominutí

pojistného, konkrétně (ne)splnění podmínky dané ustanovením § 2 odst. 1 písm. b) zákona o prominutí pojistného, se shodnou právní argumentací jako ve shora citované žalobě.

10. *Platebním výměrem Okresní správy sociálního zabezpečení č. 153/275/23/891, č.j. 48008/156585/23/010/BB ze dne 21. 6. 2023* bylo rozhodnuto podle § 104c zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, a to na základě výsledků kontroly a plnění povinností v sociálním zabezpečení u žalobce jako zaměstnavatele za období od 1. 1. 2020 do 31. 12. 2022, tak, že je žalobce povinen uhradit podle ustanovení § 4 až § 9 zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, dlužné pojistné ve výši 122 597 Kč a penále z tohoto dlužného pojistného ve výši 51 892 Kč vypočtené k datu vydání tohoto platebního výměru podle ustanovení § 20 téhož zákona, celkem tedy částku ve výši 174 459 Kč, a to do 15 dnů od doručení tohoto platebního výměru. Uvedl, že kontrolou bylo zjištěno, že zaměstnavateli – žalobci nevznikl nárok na snížení pojistného za měsíc červen až srpen 2020, neboť nesplnil podmínku nároku na prominutí pojistného danou ustanovením § 2 odst. 1 písm. b) zákona o prominutí pojistného, neboť počet zaměstnanců v pracovním poměru účastných nemocenského pojištění nečinil v posledním dni kalendářního měsíce června, července a srpna 2020 alespoň 90 % počtu těchto zaměstnanců v posledním dni měsíce března 2020. Úhrn počtu zaměstnanců za březen 2020 činil 9, počet zaměstnanců za měsíc červen 2020 činil 8, tj. 88,88 %, za měsíc červenec činil 8, tj. 88,88 %, za měsíc srpen 2020 činil 8, tj. 88,88 %. S ohledem na tento závěr byl vyčíslen nedoplatek žalobce na pojistném celkem ve výši 122 557 Kč, z toho za červen 2020 částka 48 276 Kč, za červenec 2020 částka 36 371 Kč a za srpen 2020 částka 37 950 Kč. S argumentací žalobce ve vyjádření ze dne 18. 6. 2023 se vypořádala tak, že OSSZ správně stanovila při kontrole počet zaměstnanců k rozhodnému dni posuzovaných měsíců a správně vypočetla dlužné pojistné za zaměstnavatele při nesplnění podmínek pro snížení vyměřovacího základu a prominutí pojistného dle zákona o prominutí pojistného, kdy nemohla zohlednit konkrétní situaci u žalobce jako zaměstnavatele, neboť by jej zvýhodnila oproti zaměstnavatelům, kteří taktéž uplatnili nárok na snížení vyměřovacího základu a prominutí pojistného, ale taktéž na toho nedosáhli.
11. Tento platební výměr byl napaden odvoláním žalobce v podobě podání ze dne 6. 7. 2023, žalobce nesouhlasil s posouzením skutečností týkající se splnění podmínek zákona o prominutí pojistného, konkrétně (ne)splnění podmínky dané ustanovením § 2 odst. 1 písm. b) zákona o prominutí pojistného, se shodnou právní argumentací jako ve shora citované žalobě, rovněž namítal nesprávnost rozhodnutí co do výše požadovaného penále. Doložil čestné prohlášení M. K. ze dne 6. 4. 2023, který prohlásil, že jeho pracovní poměr s žalobcem byl ukončen k 31. 5. 2020 na základě jeho svobodného rozhodnutí a na základě jeho žádosti vůči žalobci, bez jakékoli iniciativy na straně zaměstnavatele, ukončení jeho pracovního poměru nebylo učiněno jednáním zaměstnavatele, ani jeho jednáním jakkoliv zapříčiněno.
12. *Rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení č. j. 48000/018963/23/020/M7, sp. zn. 187/2023 ze dne 8. 8. 2023* byl napadený platební výměr změněn tak, že je žalobce povinen uhradit podle ustanovení § 4 až § 9 zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, dlužné pojistné ve výši 122 597 Kč a penále z tohoto dlužného pojistného ve výši 50 559 Kč vypočtené k datu vydání 19. 5. 2023, podle ustanovení § 20 téhož zákona, celkem tedy částku ve výši 173 156 Kč. V tomto rozhodnutí se rovněž žalovaný podrobně vypořádal s námitkou žalobce, že byla nesprávně posouzena skutečnost týkající se splnění podmínek zákona o

prominutí pojistného, konkrétně (ne)splnění podmínky dané ustanovením § 2 odst. 1 písm. b) zákona o prominutí pojistného. Uvedl, že podmínka pro prominutí pojistného je striktně dána a nelze ji jakkoliv měnit, tzn. přizpůsobovat určité situaci zaměstnavatele a od podmínek daných tímto zákonem se odklonit. Nelze zohlednit ani takové ukončení pracovního poměru, kdy se sám zaměstnanec rozhodne ukončit pracovní poměr, zákon tuto touto skutečností podmínku pro prominutí pojistného nikterak nezmiňuje. K tomuto je nutno doplnit, že pokud u odvolatele nastala situace, při níž došlo ke snížení počtu jeho zaměstnanců v pracovním poměru, právní úprava zákona č. 300/2020 Sb. stanovením podmínek v ustanovení § 2 odst. 1 písm. b) a c) předpokládala přijetí nového zaměstnance nahrazujícího stávajícího zaměstnance za srovnatelných mzdových podmínek, čímž by pak došlo k narovnání počtu zaměstnanců a jejich vyměřovacích základů. Podle dokladů založených ve spisové dokumentaci však taková je skutečnost u odvolatele nenastala. Dle citovaného zákona se tedy porovnání počtu zaměstnanců v pracovním poměru v jednotlivých měsících červen 2020 až srpen 2020 s počtem zaměstnanců v pracovním poměru v březnu 2020. Nelze tedy zohlednit argumentaci odvolatele, že má nárok na snížení vyměřovacího základu a prominutí pojistného, když odvolatel ukončení pracovního poměru zaměstnance neinicioval a aktivně se o něj nezapříčinil. Česká správa sociálního zabezpečení rovněž zopakovala závěry vyplývající z protokolu o kontrole s tím, že tedy odvolací orgán vyjádřil souhlas s postupem OSSZ Ostrava v tom, že odvolatel nesplnil v měsíci červnu až srpnu 2020 podmínku pro prominutí pojistného dle § 2 odst. 1 písm. b) zákona č. 300/2020 Sb., čímž došlo v těchto měsících k nedoplatku na pojistném. Rozhodnutí nabylo právní moci dne 15. 8. 2023.

Posouzení soudem

13. *Soud* poté, co zjistil, že žaloba byla podána včas ve lhůtě dvou měsíců po doručení písemného vyhotovení rozhodnutí žalovaného žalobci, tedy v souladu s ustanovením § 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s ustanovením § 75 odst. 2 s. ř. s. v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu v době rozhodování žalovaného, tedy ke dni 8. 8. 2023 (ustanovení § 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Ve věci soud rozhodl bez jednání v souladu s ustanovením § 51 odst. 1 s. ř. s., kdy oba účastníci s tímto postupem soudu souhlasili.
14. Podle § 1 odst. 1 zákona č. 300/2020 Sb., o prominutí pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti placeného některými zaměstnavateli jako poplatníky v souvislosti s mimořádnými opatřeními při epidemii v roce 2020 a o změně zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů, tento zákon upravuje jako kompenzaci některých hospodářských následků souvisejících s výskytem koronaviru označovaného jako SARS CoV-2 prominutí pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (dále jen "pojistné"), které jsou podle zákona o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (dále jen "zákon o pojistném") povinni platit zaměstnavatelé jako poplatníci pojistného za červen, červenec a srpen 2020. Prominutím pojistného se rozumí snížení vyměřovacího základu zaměstnavatele podle § 3. Podle odst. 2 téhož ustanovení podmínky prominutí pojistného se posuzují samostatně za každý kalendářní měsíc uvedený v odstavci 1 větě první.
15. Podle § 2 odst. 1 zákona č. 300/2020 Sb., nárok na prominutí pojistného za kalendářní měsíc má zaměstnavatel, jestliže a) počet jeho zaměstnanců v pracovním poměru, kteří jsou účastni

nemocenského pojištění, nepřesahuje v posledním dni kalendářního měsíce 50, b) počet jeho zaměstnanců v pracovním poměru, kteří jsou účastní nemocenského pojištění, činí v posledním dni kalendářního měsíce aspoň 90 % počtu těchto zaměstnanců v posledním dni března 2020, c) úhrn vyměřovacích základů zaměstnanců v pracovním poměru za kalendářní měsíc činí aspoň 90 % úhrnu vyměřovacích základů zaměstnanců v pracovním poměru za březen 2020, d) odvedl pojistné, které jsou povinni platit jeho zaměstnanci, ve stanovené lhůtě a ve výši uvedené na přehledu podle § 9 zákona o pojistném, a e) za kalendářní měsíc nečerpá prostředky na částečnou úhradu mzdových nákladů poskytovaných zaměstnavatelům z Cíleného programu podpory zaměstnanosti, který jako cílený program k řešení zaměstnanosti podle § 120 zákona o zaměstnanosti byl schválen vládou České republiky ke zmírnění negativních dopadů onemocnění COVID-19 způsobeného novým koronavirem označovaným jako SARS CoV-2 na zaměstnanost v České republice. Podle odst. 2 téhož ustanovení nárok na prominutí pojistného nemá a) zaměstnavatel uvedený v § 109 odst. 3 zákoníku práce, b) poskytovatel zdravotních služeb, jehož zdravotní služby jsou aspoň částečně hrazeny z veřejného zdravotního pojištění na základě smlouvy se zdravotní pojišťovnou, pokud má podle zvláštního právního předpisu nárok na kompenzaci zohledňující náklady a výpadky v poskytování hrazených služeb vzniklé v důsledku epidemie onemocnění COVID-19 způsobené novým koronavirem označovaným jako SARS CoV-2 v roce 2020, c) zaměstnavatel, který nebyl ke dni 1. června 2020 daňovým rezidentem 1. České republiky, nebo 2. jiného členského státu Evropské unie nebo Evropského hospodářského prostoru a nedosáhl většiny svých příjmů za poslední skončené zdaňovací období daně z příjmů ze zdrojů na území České republiky.

16. Podstatou projednávané věci je posoudit, zda správní orgány oprávněně odepřely žalobci nárok na prominutí pojistného za měsíce červen, červenec a srpen 2020, či zda postupovaly příliš formalisticky a v rozporu s účelem zákona č. 300/2020 Sb. Z obsahu správního spisu plyne, a tato skutečnost ani nebyla v řízení sporná, že úhrn počtu zaměstnanců žalobce za březen 2020 činil 9, počet zaměstnanců za měsíc červen 2020 činil 8, tj. 88,88 %, za měsíc červenec činil 8, tj. 88,88 %, za měsíc srpen 2020 činil 8, tj. 88,88 %.
17. Výkladem tohoto zákona se zabývala řada rozhodnutí, např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 2 Ads 116/2022–28 ze dne 24. 1. 2023, č.j. 6 Ads 131/2022–26 ze dne 15. 6. 2023, rozhodnutí Krajského soudu v Brně sp. zn. 62 Ad 1/2023 ze dne 7. 11. 2024, Krajského soudu v Ústí nad Labem č.j. 16 Ad 1/2022–23 ze dne 11. 4. 2023; od zde vyjádřených závěrů se soud nemá důvod odklonit ani v této právní věci.
18. V kontextu citovaných rozhodnutí lze shrnout, že cíl zákona č. 300/2020 Sb. je jasně vyjádřen jednak přímo v § 1 odst. 1 zákona, tak i v důvodové zprávě k tomuto zákonu. Zákon č. 300/2020 Sb. byl přijat v reakci na nepříznivé ekonomické následky pandemie onemocnění koronaviru, přičemž jeho účelem bylo podpořit udržení zaměstnanců v pracovní aktivitě a omezit potřebu jejich propouštění. K naplnění tohoto cíle zákonodárce přiznal zaměstnavatelům, za splnění podmínek stanovených daným zákonem, nárok na prominutí pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti.
19. Vzhledem k tomu, že zákonodárce stanovil určité podmínky pro prominutí pojistného, nejednalo se o podporu neomezenou či nepodmíněnou. Prominutí pojistného bylo třeba chápat jako určité beneficium. Účelem zákona č. 300/2020 Sb. tedy nebylo prominout všem zaměstnavatelům pojistné, ale prominout je pouze těm, kteří splní podmínky stanovené zákonem (zakotvenými v § 2 zákona).

20. Pro úspěšné uplatnění tohoto nároku musí počet zaměstnanců v pracovním poměru účastných nemocenského pojištění v daných kalendářních měsících (k jejich poslednímu dni) dosahovat alespoň 90 % počtu zaměstnanců v pracovním poměru účastných nemocenského pojištění ke dni 31. 3. 2020, jak plyne ze shora citovaného ustavení § 2 odst. 1 písm. b) zákona č. 300/2020 Sb. Tuto podmínku žalobce nesplnil. Namítal-li žalobce, že k ukončení pracovního poměru zaměstnance M. K. došlo na základě jeho rozhodnutí, které nemohl jako zaměstnavatel ovlivnit, že *„pokles zaměstnanosti u žalobce tedy nebyl způsoben jednáním žalobce a nastal bez jakéhokoli aktivního přičinění žalobce. Žalobce neměl reálnou možnost (či důvod) bránit rozhodnutí zaměstnance pracovní poměr u něj ukončit.“*, je tato okolnost z hlediska podmínek zákona č. 300/2020 Sb. zcela bez významu, kdy dikce tohoto zákona je pro účely prominutí pojistného v § 2 odst. 1 písm. b) zcela jednoznačná. V tomto kontextu je bezvýznamná i námitka žalobce, že dotýčný zaměstnanec bez časové prodlevy zahájil pracovní poměr u jiného zaměstnavatele či že se žalobce dostal pod zákonem požadovanou hranici 90% zcela marginálně (ukončením pracovního poměru jedním zaměstnancem na 88,88%), neboť posunout zákonem č. 300/2020 Sb. požadovanou hranici zaokrouhlením bez výslovného znění zákona nelze.
21. K možnosti výkladu ve prospěch smyslu a účelu zákona pak zdejší soud dodává, že zákon č. 300/2020 Sb. srozumitelně a jednoznačně stanovuje podmínky za jakých vzniká zaměstnavateli nárok na prominutí pojistného. V opačném případě zaměstnavatel tedy nárok na prominutí pojistného, coby dobrodiní za stejných zákonem stanovených podmínek pro všechny zaměstnavatele, nemá. K tomuto pro úplnost srov. závěry vyjádřené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2023, č.j. 2 Ads 116/2022–28, *„[j]estliže zákon č. 300/2020 Sb. stanovuje konkrétní podmínky pro uplatnění nároku na prominutí pojistného, pak je třeba jim dosát. Při posouzení splnění podmínek nároku na prominutí pojistného podle § 2 odst. 1 zákona o prominutí pojistného nelze jazykový výklad daného ustanovení pomínout. Na jeho základě lze bez pochybností dovodit, že nesplní-li zaměstnavatel, byť jednu z podmínek § 2 odst. 1 písm. a) až e) zákona o prominutí pojistného, nárok na prominutí pojistného mu nevznikne. K jazykovému výkladu se Nejvyšší správní soud vyjádřil již několikrát, například v rozsudku ze dne 15. 12. 2020, č. j. 3 Afs 155/2019–40, kdy vyslovil, že „jazykový výklad zákonného ustanovení má – s určitými výjimkami – přednost před jinými výkladovými metodami (typicky metodou teleologickou)“, nebo v rozsudku ze dne 30. 11. 2021, č. j. 7 Azs 336/2021–41, kdy „jazykový výklad má stále svou nezastupitelnou roli, neboť především jeho prostřednictvím právo přibližuje regulaci běžným adresátům“. Výklad na základě účelu zákona lze upřednostnit před výkladem jazykovým pouze za podmínky nejasnosti a nesrozumitelnosti právní normy, umožňující např. více interpretací, jakož i rozpor u doslovného znění daného ustanovení s jeho smyslem a účelem, o jejichž jednoznačnosti a výlučnosti není jakákoli pochybnost (srov. stanovisko Ústavního soudu ze dne 21. 5. 1996, Pl. ÚS–st. 1/96, které již krajský soud v napadeném rozsudku citoval). V daném případě nelze mít ve vztahu k naplnění podmínek pro vznik nároku na prominutí pojistného za to, že by byl zákon o prominutí pojistného nejasný nebo nesrozumitelný. Text zákona o prominutí pojistného je naopak jednoznačný a nevyvolává nutnost užití jiných metod výkladu. Stěžovatelčina námitka, že bylo možné a nutné se od jazykového výkladu ustanovení odchýlit tak není důvodná.“* (závěr ohledně jednoznačnosti a srozumitelnosti zákona č. 300/2020 Sb. byl potvrzen také usnesením Ústavního soudu ze dne 25. 7. 2023, sp. zn. III. ÚS 792/2023, obdobně viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 6. 2023, č.j. 6 Ads 131/2022–26).

22. Pro úplnost soud konstatuje, že si je vědom rozhodnutí Ústavního soudu ČR sp. zn. I ÚS 1937/24 ze dne 6. 1. 2025, nicméně toto se vycházelo z odlišných skutkových okolností a týkalo se ustanovení § 2 odst. 1 písm. c) zákona č. 300/2020 Sb.

Závěr a náhrada nákladů řízení

23. Jak vyplývá ze shora uvedeného, závěry správních orgánů se opírají o zákonné důvody a jsou správné. Žalobní námitku soud neshledal důvodnou, a proto žalobu v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl, jak uvedeno ve výroku ad. I tohoto rozhodnutí.
24. Výrok ad. II tohoto rozhodnutí je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s. a skutečností, že procesně zcela úspěšnému žalovanému, kterému náleží právo na náhradu nákladů řízení, nad rámec běžné úřední činnosti žádné náklady dle obsahu spisu nevznikly. Žalobce byl ve věci zcela procesně neúspěšný. Proto soud rozhodl tak, že žádnému z účastníků náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Ostrava 16. ledna 2025

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu